

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การออมและการลงทุนเป็นกิจกรรมหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ ตามปกติเมื่อคนมีรายได้จะนำรายได้นั้นไปใช้จ่ายเพื่อการยังชีพเพียงส่วนหนึ่ง ส่วนที่เหลือจะเก็บออมไว้เพื่อนำไปลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ ออกเงยต่อไป แต่การที่จะนำเงินออมไปลงทุนได้นั้น ต้องมีสื่อกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้ออมกับผู้ลงทุน สื่อกลางนั้นคือ สถาบันการเงิน ซึ่งเป็นแหล่งระดมเงินทุนจากภายในประเทศ และภายนอกประเทศมาให้กู้ยืม เพื่อการลงทุน การค้า และการบริโภค สถาบันการเงินที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดของระบบเศรษฐกิจคือ ธนาคาร

ธนาคารคือ สถาบันการเงินที่ทำการเกี่ยวกับเครดิตหรือหนี้ ทำหน้าที่รับฝากเงินซึ่งต้องจ่ายคืนแก่ผู้ฝากเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนด ให้กู้ยืมเงินโดยผู้ยืมจ่ายเงินเป็นค่าดอกเบี้ยให้กับธนาคารในอัตราที่กำหนดไว้ (วาริ พงษ์เวช, 2522) ธนาคารมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีความแตกต่างตามลักษณะการดำเนินงานเฉพาะ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ ธนาคารกลาง ธนาคารพาณิชย์ และธนาคารที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายพิเศษหรือธนาคารที่ดำเนินการเฉพาะอย่าง (จุฬารัตน์ ด้านวัฒนชัย, 2533)

ธนาคารประเภทที่หนึ่งคือ ธนาคารกลางหรือธนาคารแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นองค์การของรัฐ เป็นนายธนาคารของรัฐบาล ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ทำหน้าที่จัดระบบการเงิน ดำเนินนโยบายการเงิน และรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ ประเภทที่สองคือ ธนาคารพาณิชย์ มีทั้งที่ดำเนินงานโดยเอกชนและโดยรัฐวิสาหกิจทำหน้าที่รับฝากเงิน ให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจ ภาคพาณิชย์กรรม และภาคอุตสาหกรรม และประเภทสุดท้ายคือ ธนาคารที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายพิเศษและอยู่ในฐานะรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ซึ่งทำหน้าที่ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสิน ซื้อและขายพันธบัตรของรัฐบาลไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำหน้าที่ให้กู้ยืมแก่เกษตรกร เพื่อการลงทุนทางการเกษตร และธนาคารอาคารสงเคราะห์จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือด้านการเงินแก่ประชาชนให้มีที่อยู่อาศัย โดยการให้กู้เพื่อจัดซื้อและก่อสร้างที่อยู่อาศัย (ชนินทร์ พิทยาวิวิช, 2534)

นอกจากการดำเนินธุรกิจการเงินแล้ว ธนาคารยังจัดเป็นแหล่งสารสนเทศทางด้านเศรษฐศาสตร์ และธุรกิจ (ครรชิต มาลัยวงศ์, 2536) เช่น ข้อมูลทางเศรษฐกิจ การเงินและการลงทุน เพื่อประโยชน์ในการ

นอกจากการดำเนินธุรกิจการเงินแล้ว ธนาคารยังจัดเป็นแหล่งสารนิเทศทางด้านเศรษฐศาสตร์ และธุรกิจ(ครรชิต วัลย์วงศ์, 2536) เช่น ข้อมูลทางเศรษฐกิจ การเงินและการลงทุน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและการลงทุนของประชาชนด้วย การประกอบธุรกิจของธนาคารจึงเป็นตลาดทางธุรกิจการเงินที่มีการแข่งขันอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นธนาคารจึงได้มีการจัดตั้งสำนักวิจัยและวางแผนในการทำวิจัยทางเศรษฐกิจ (วเรศ อุปาทิก, 2535) มีการจัดทำวารสารเศรษฐกิจและการเงิน รายงานประจำปีเพื่อเผยแพร่ให้บริการแก่ชุมชน (บริษัท บี เอ็ม เอส จำกัด, 2530)

วัตถุประสงค์ในการผลิตของสิ่งพิมพ์ธนาคารนั้น เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้วิชาการ ธนาคารและเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของธนาคารด้วยทางหนึ่ง โดยไม่ได้มุ่งหวังที่จะผลิตเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ (Thompson, 1962) สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ผลิตส่วนใหญ่ผลิตโดยหน่วยงานภายในของธนาคารที่มีหน้าที่ด้านวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านการวางแผน ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ (นฤมล ปราชญ์โยธิน, 2533) อีกทั้งธนาคารยังเป็นแหล่งรวมบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพและวิชาการ ด้านการเงินการธนาคาร อันเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี (ประยงค์ พิพัฒน์กิจจรรุญ, 2533) ดังนั้นสิ่งพิมพ์ของธนาคารไทยส่วนใหญ่จึงมีผู้เขียนเป็นเจ้าของหน้าที่วิเคราะห์เศรษฐกิจของธนาคาร ซึ่งมีวิธีการตลอดจนเครื่องมือในการค้นหาข้อมูลที่เป็นระบบ นำมาซึ่งการอ้างอิงที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ (ครรชิต วัลย์วงศ์, 2536)

ธนาคารมีการผลิตสิ่งพิมพ์หลายประเภท เช่น หนังสือ จุลสาร วารสารวิชาการ วารสารประชาสัมพันธ์ภายใน รายงานประจำปี ฯลฯ และโดยทั่วไปเนื้อหาสาระเกี่ยวกับงานในขอบข่ายความรับผิดชอบของหน่วยงานที่จัดทำ เช่น สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ จุลสาร ให้ข้อมูล ความรู้วิชาเศรษฐศาสตร์การธนาคาร และความรู้ทั่วไปในสาขาวิชาเฉพาะด้านอื่น วารสารวิชาการมีบทความวิชาการ บทความวิจัยและบทวิเคราะห์ เศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศตลอดจนการเสนอรายงานภาวะการณ์ของธุรกิจประเภทต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ วารสารประชาสัมพันธ์ภายใน เป็นการสื่อสารในหมู่พนักงานและธนาคาร สิ่งพิมพ์ที่ธนาคารทุกประเภทต้องจัดทำคือ รายงานประจำปี ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล สถิติการเงิน และรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในรอบครึ่งปี รอบปี เสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนเผยแพร่แก่สาธารณชน และหนังสือรายปีเสนอข้อมูลด้านสรุปภาวะเศรษฐกิจในรอบปี และคาดการณ์แนวโน้มในปีถัดไป และในบางกรณีธนาคารอาจผลิตสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ อาจเป็นหนังสือที่ผลิตออกมาในโอกาสสำคัญ หรือในวาระเฉลิมฉลองต่าง ๆ เรื่องที่ผลิตจึงเกี่ยวกับวาระโอกาสนั้น เช่น ธนาคารกสิกรไทยจัดทำหนังสือ ไฮไลท์ ออฟ ไทยแลนด์ (Highlights of Thailand) เป็นคู่มือการท่องเที่ยวประเทศไทย ให้ข้อมูลด้านที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเผยแพร่แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมสภาผู้ว่าการธนาคารโลก ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 14 - 18 ตุลาคม 2534 (ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์ไทยในรอบ 12 เดือน, กันยายน 2535)

การเผยแพร่สิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย ธนาคารได้จัดส่งสิ่งพิมพ์ให้แก่บุคคลหรือหน่วยงาน ซึ่งมีประเภทการเผยแพร่ทั้งภายในธนาคาร และประเภทเผยแพร่ภายนอกธนาคาร โดยการให้เป็นอภิสิทธิ์ธนาคาร และมีทั้งการแจกจ่ายกลุ่มผู้รับเป้าหมาย เช่น ห้องสมุดเฉพาะ หรือองค์กรทางธุรกิจ เป็นต้น ตลอดจนการให้เปล่า ไม่แจกจ่าย โดยให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานทั่วไป

จากกรณีที่ธนาคารเป็นแหล่งสารสนเทศทางด้านเศรษฐศาสตร์และธุรกิจที่สำคัญแหล่งหนึ่ง และมีการผลิตสิ่งพิมพ์จำนวนมาก และหลากหลายประเภทในเนื้อหาต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการธนาคาร และเนื้อหาอื่น ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยในด้านผู้ผลิต ประเภท วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียน และการอ้างอิง ในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2533 - 2537 เพื่อนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางแก่ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศต่าง ๆ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย อันจะส่งผลให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถค้นคว้า และเข้าถึงสิ่งพิมพ์ได้กว้างขวางขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2533 - 2537 ในด้านผู้ผลิต ประเภท วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียน และการอ้างอิง
2. เพื่อศึกษาการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย

สมมติฐาน

1. ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ธนาคารไทยส่วนใหญ่ผลิตในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2533 - 2537 คือ รายงานประจำปีและวารสารวิชาการ
2. สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ที่ธนาคารไทยผลิตมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและมีเนื้อหาด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน โดยมีพนักงานของธนาคารเป็นผู้เขียน
3. ธนาคารไทยส่วนใหญ่เผยแพร่สิ่งพิมพ์ทุกประเภทที่ผลิตให้หน่วยงานภายนอก ยกเว้นวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายใน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารของไทยในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2533 - 2537 ซึ่งครอบคลุมสิ่งพิมพ์ที่เป็นหนังสือ จุลสาร วารสารวิชาการ วารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายใน รายงานการวิจัย

รายงานประจำปี รายงานการประชุม หนังสือรายปี ทั้งนี้ไม่รวม สิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย ซึ่งเป็นเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ คู่มือการปฏิบัติงานของพนักงานทั้งที่เผยแพร่ได้และเผยแพร่ไม่ได้ จดหมาย, ใบปลิว (Letters, Leaflets) ไปรษณีย์, ปฏิทิน (Postcards, Calendars) แผ่นประกาศ, ป้ายประกาศ (Posters, Billboards) เอกสารแผ่นพับขนาดเล็ก (Folders, Brochures) เอกสารฝึกอบรม หนังสือเวียน และประกาศ คำสั่งของธนาคาร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ธนาคารไทย จำนวนทั้งสิ้น 18 แห่ง จำแนกเป็นธนาคาร ภาครัฐ จำนวน 5 แห่ง และธนาคารภาคเอกชน จำนวน 13 แห่ง ดังนี้

ธนาคารภาครัฐ จำนวน 5 แห่ง คือ

1. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นประเภทธนาคารพาณิชย์สังกัดรัฐวิสาหกิจ
2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. ธนาคารแห่งประเทศไทย
4. ธนาคารออมสิน
5. ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารภาค เอกชน จำนวน 13 แห่ง คือ

6. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
7. ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยกรรม จำกัด (มหาชน)
8. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
9. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
10. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
11. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
12. ธนาคารไทยทุน จำกัด (มหาชน)
13. ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน)
14. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
15. ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)
16. ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน)
17. ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)
18. ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

บุคลากรของธนาคารไทยที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยคือ ผู้จัดการฝ่ายงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจมีชื่อเรียกตำแหน่งงานที่แตกต่างกันไปในแต่ละธนาคารไทย บุคลากรที่จะให้ข้อมูลดังกล่าวในธนาคารภาครัฐมีจำนวน 15 คน และธนาคารภาคเอกชนมีจำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยจากเอกสาร วารสาร และหนังสือที่เกี่ยวข้อง
2. สำรวจและรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยในช่วง 5 ปีล่าสุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์จากบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ธนาคาร เล่มที่ 3 พ.ศ. 2531 - 2533 ของคณะทำงานฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ในคณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2.2 รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยเพิ่มเติมจากห้องสมุดและหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ของธนาคารไทย

3. สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ชุด ดังนี้

3.1 ชุดที่ 1 คือ แบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ ผู้ผลิต ประเภท วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียน และการอ้างอิง

3.2 ชุดที่ 2 คือแบบสอบถามการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้ คือ นโยบายการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ ขอบเขตของการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ จำนวนการผลิตสำหรับการเผยแพร่ในแต่ละประเภทและวิธีการเผยแพร่

4. ทดสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

4.1 นำแบบบันทึกข้อมูลไปทดสอบวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยสถาบันการเงินประเภทอื่น จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด บริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.2 นำแบบสอบถามมาทดสอบกับผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ของสถาบันการเงินประเภทอื่น จำนวน 4 แห่ง ดังกล่าวข้างต้น

5. นำแบบบันทึกข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข และจึงนำไปรวบรวมข้อมูล

6. การรวบรวมข้อมูล มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ซึ่งรวบรวมได้จากห้องสมุด หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย และกรอกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์

6.2 ส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย

7. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลและจากแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

8. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

9. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ในด้านผู้ผลิต ประเภท วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียน การอ้างอิง และการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2533 - 2537 เพื่อเป็นแนวทางแก่ห้องสมุด ศูนย์สารนิเทศต่าง ๆ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย

2. ได้บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2533 - 2537

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร	หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่ธนาคารดำเนินการผลิตเอง และจ้างหน่วยงานภายนอกดำเนินการ
ผู้ผลิต	หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบผลิตสิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย
วัตถุประสงค์	หมายถึง วัตถุประสงค์ของสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ได้แก่ วัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ด้านวิชาการธนาคาร ความรู้ทั่วไป และเผยแพร่ภาพพจน์ของธนาคาร เพื่อเป็นสื่อกลาง ระหว่างธนาคารกับพนักงาน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ และข่าวสารธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคาร เพื่อแสดงรายงานผลการดำเนินงานของธนาคารในรอบปี และเพื่อเสนอความเคลื่อนไหวทางธุรกิจการเงินในรอบปีตลอดจนคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจในปีถัดไป
ประเภท	หมายถึง ประเภทสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ได้แก่ หนังสือ จุลสาร วารสารวิชาการวารสารประชาสัมพันธ์ภายใน รายงานการวิจัย รายงานการประชุมวิชาการ รายงานประจำปี หนังสือรายปี
เนื้อหาวิชา	หมายถึง เนื้อหาวิชาของสิ่งพิมพ์ ใช้แนวทางการจัดเนื้อหาและอ้างอิงตามการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน
ภาษา	หมายถึง ภาษาของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาจีน เป็นต้น
ผู้เขียน	หมายถึง ผู้เขียน ผู้แปล ผู้รวบรวม และผู้เรียบเรียงสิ่งพิมพ์ธนาคาร ผู้เขียนมี 2 ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง ผู้เขียนที่สังกัดหน่วยงานภายในธนาคาร โดยเป็นพนักงานของธนาคาร และผู้เขียนที่เป็นชื่อสังกัดของหน่วยงานที่ออกสิ่งพิมพ์ธนาคาร ประเภทที่สองคือ ผู้เขียนที่สังกัดหน่วยงานภายนอกธนาคาร ทั้งที่เป็นบุคคลและหรือหน่วยงาน ซึ่งธนาคารได้ติดต่อและจ้างให้เขียนและหรือจัดทำสิ่งพิมพ์ให้แก่ธนาคาร

การอ้างอิง

หมายถึง การแจ้งแหล่งที่มาของหลักฐานการเขียนสิ่งพิมพ์ ซึ่งแบ่งประเภทการอ้างอิงได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ คือ การอ้างอิงที่เป็นรายการอ้างอิง การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา และการอ้างอิงแบบเชิงอรรถ โดยอาจปรากฏในส่วนต่าง ๆ ของสิ่งพิมพ์ และพิจารณาการอ้างอิงของสิ่งพิมพ์ขนาดมาจาก ปริมาณ และประเภทของการอ้างอิง

การเผยแพร่

หมายถึง การจัดสิ่งพิมพ์ให้แก่ผู้รับหรือกลุ่มเป้าหมายที่เป็นบุคคล หรือหน่วยงาน การเผยแพร่มี 2 ประเภท คือ การเผยแพร่แก่หน่วยงาน ภายในของธนาคาร และหน่วยงานภายนอกธนาคาร วิธีการเผยแพร่ มี 3 วิธีคือ

วิธีที่หนึ่ง การให้เป็นอกันันทนากการ จำแนกได้เป็น

- ให้เป็นอกันันทนากการโดยไม่เจาะจงแก่ผู้รับทั้งที่เป็นบุคคล และหน่วยงานทั่วไปทั้งภายใน และภายนอกธนาคาร
- ให้เป็นอกันันทนากการแก่ผู้ติดต่อขอสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร ทั้งโดยการให้มารับเองและจัดส่งทางไปรษณีย์
- ให้เป็นอกันันทนากการโดยเจาะจงผู้รับ ได้แก่ พนักงาน ลูกค้า ผู้ถือหุ้นของธนาคาร ประชาชน หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และ หน่วยงานอื่น ๆ

วิธีที่สอง การจำหน่ายสิ่งพิมพ์ โดยจำหน่ายเป็นรายฉบับ/เล่ม บอกรับเป็นสมาชิกและอื่น ๆ

วิธีที่สาม คือ การแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ของธนาคารกับองค์กรอื่น